

Knihovna a Muzeum Aš, příspěvková organizace

Charakteristika zařízení:

Knihovna a Muzeum Aš je příspěvková organizace, která slučuje činnost knihovny a činnost muzea. V této podobě pracuje od 1. 4. 2010.

KNIHOVNA AŠ

adresa: Hlavní 239/23, 352 01 Aš

telefon: 354 525 426; 354 525 264

<http://www.knihovna-as.cz/>

Uživatelé knihovny dostali k dispozici 584 m² půjčoven, ve kterých si mohli vybírat z 30 000 knihovních jednotek ve volném výběru. Budova je bezbariérová, do vyšších pater je možné vyjet výtahem. Součástí budovy je konferenční místnost, ve které lze pořádat besedy, přednášky, školení a další podobné akce.

Oddělení pro dospělé čtenáře naleznou uživatelé v 1. patře budovy a jeho součástí je i stavebně oddělená studovna. V oddělení se nachází 3 počítače pro veřejnost připojené na internet a multifunkční tiskárna. Studovnu pro práci na počítači navštívilo 975 návštěvníků a 138 těch, kteří chodili pravidelně. Návštěvníci, kteří si s prací na počítači sami neporadí, mohou počítat s pomocí knihovnice. Vzhledem k tomu, že celé oddělení je pokryto signálem wifi, lze se připojit i z vlastního mobilu či notebooku. Oddělení pro dospělé čtenáře navštívilo v roce 2020 6888 návštěvníků, zaregistrovalo se 600 čtenářů a ti si odnesli 47299 knihovních jednotek. Kromě knih i časopisy a noviny, CD, mapy, elektronické dokumenty, audioknihy, deskové, karetní, strategické, postřehové a logické společenské hry. Uživatelům knihovny, kteří již z důvodu stáří či nemoci nemohou knihovnu navštěvovat a nemají nikoho, kdo by jim knihy přinesl, donášíme knihy sami. Pokud čtenář nenalezne hledaný dokument v našem knihovním fondu, objednáváme z jiných knihoven službou MVS. Kromě fyzických návštěvníků, registrujeme i návštěvníky on-line služeb. Těch bylo v roce 2020 5430. Toto oddělení bylo otevřeno 5 dní v týdnu, celkem 37,5 hodin týdně.

Díky vládním nařízením ohledně koronaviru se i knihovna ze dne na den dostala do stavu, který doposud nezažila. Střídavě jsme knihovnu museli úplně zavírat, půjčovat v okénku (připravovat dle objednávek a předávat v "okénku". V našem případě v zadních dveřích do budovy) a pár letních měsíců mohli uživatelé i do vnitřních prostor knihovny. Vracené knihy

se následně nechávaly v karanténě. Období s nucenou uzavírkou knihovny jsme využili k důkladné aktualizaci knihovnických fondů, k plánované revizi knihovního fondu (do ruky jsme vzali, zkontrolovali a na police vrátili 48775 knihovnických dokumentů), třídění materiálů, vyřazování poškozených a zastaralých knih, opravám hodně žádaných, které nebyly navrženy k odpisu, málo půjčované tituly se přeřazovaly do skladů a k dalším mnoha jiným neveřejným aktivitám. Během roku jsme čtenářům představili nové webové stránky knihovny, pro které jsme připravovali texty i obrazový materiál. Zajímavé akce, které knihovnice připravily na rok 2020, se pokusíme uskutečnit v budoucnosti. Plánovaná a i realizovaná byla přednáška Jaroslavy Kopecké Astrologie 2020. Tečkované umění, malování na kameny bylo možno vyzkoušet v knihovně na dílně s lektorkou Jaroslavou Týmovou. Další přednáška se týkala Čínské kosmologie a díky projevenému zájmu návštěvníků následovalo obohacení o informace Rok 2020 a vliv elementu kovu, také s paní Kopeckou.

V našich prostorech jsme návštěvníkům nabídli k pokochání druh tvorby u nás zatím nevystavovaný – digitální malbu. Výstava s názvem Kapka. *„Kapka... Základ života, voda (i svícená), krev, sperma, rosa, slza, štěstí, jed, olej, naděje, míza, mléko, inkoust, iluze... Tenký proud kapaliny se gravitací zrychluje, ztenčuje, zlehčuje, a nakonec trhá v kapky,“* napsala k názvu své výstavy Kapka malířka, grafička a designérka Gabriela Sedláčková.

Popiskyk fotografiím:Tečkovanéumění

Oddělení pro děti se těší velké oblibě jak u nejmenších „čtenářů“ z řad předškolních dětí a jejich rodičů, tak u dětí navštěvujících základní školy a studentů gymnázia. Děti zde nalézají zázemí pro čtenářské aktivity i pro relaxaci či hraní deskových her. V roce 2020 však epidemie koronaviru z větší části neumožnila návštěvu oddělení a vzhledem k distanční výuce ve školách i zabránila většině akcí, které oddělení ve spolupráci se školskými zařízeními plánovalo. Pokud byla knihovna otevřena, mohly děti pracovat na čtyřech počítačích připojených k internetu, z nichž jeden disponuje zařízením pro virtuální realitu. Knihovnice pro ně přichystala soutěže (Poznej a najdi – dle nápovědy poznat knihu a tu najít na oddělení), tvořivé dílny (Zvířátka z papírových ruliček, Vánoční výzdoba) i besedy (Youtuber a jak se jím stát). Novinkou tohoto zvláštního roku byla pomoc knihovnice s přihlašovaním dětí na distanční výuku (na učebnu). Na začátku roku jsme ve spolupráci s MŠ a ZŠ uskutečnili 5 besed, kterých se zúčastnilo 107 dětí. Celkem toto oddělení přivítalo 2522 návštěvníků,

zaregistrovalo se zde 431 čtenářů, kteří si vypůjčili si 6 986 knih, časopisů, CD nosičů, zvukových knih a deskových her.

Po první vlně koronaviru si lidé uvědomili, jaké to je, nemít přístup ke knihám a znovuotevření knihoven přivítali. Zaznamenali jsme až euforický zájem o návštěvu knihoven. Knihovny staly jakousi sociální záchytnou institucí s možností osobního kontaktu, byť za určitých pravidel.

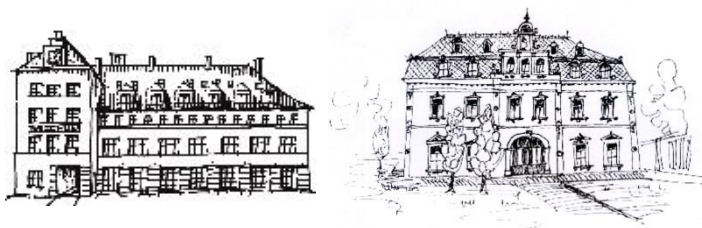
Další, pro návštěvníky ne tak viditelnou, částí knihovny je oddělení knihovních fondů a akvizice. Toto oddělení v roce 2020 zapsalo do fondu knihovny 2023 nových knihovních jednotek a z důvodu opotřebovanosti, případně placené ztráty odepsalo 1013 knihovních jednotek. Knihy byly katalogizovány dle pravidel RDA ve formátu MARC21. Knihovna spolupracovala na vytváření Souborného katalogu ČR s NK ČR.

MUZEUM AŠ

adresa: Mikulášská 3, 352 01 Aš

tel: (+420) 354 525 195

http: www.muzeum-as.cz

Město Aš poskytuje národopisnému a textilnímu muzeu výstavní a depozitní prostory ve vícero budovách. Hlavní budova muzea se nachází v Mikulášské ulici (čp. 3), kde se kromě prostor pro textilní expozici a krátkodobé výstavy nalézá i většina depozitářů. K budově náleží i rozsáhlé zahrady. Historii města Aše prezentuje muzeum v prostorách 1. patra budovy čp. 635 na Poštovním náměstí (bývalá městská knihovna a hasičská zbrojnice). Obě muzea lze (mimo pondělí a dobu vánočních svátků) navštívit každý den v týdnu. To ale platí za normálních okolností. V roce 2020 tomu bylo z důvodu pandemie viru covid-19 jinak. První úplná uzavírka začala 13. března a trvala do 3. května, druhá – podzimní začala 12. října a trvala do konce roku.

Z mnoha naplánovaných akcí se proto v roce 2020 uskutečnila jen malá část. Z krátkodobých výstav v muzeu v Mikulášské ulici se jednalo o představení autorské tvorby Bronislavy Vackové (**výstava s názvem Snová krajina**) a o výstavu s názvem „**Ašská vzpomínka na rok 1990**“, kterou připravila Mgr. Kočíšová. V průběhu roku proběhlo v muzeu sedm **čajových degustací**. Ty si pro nás

připravil Ing. Zdeněk Nepustil. Tyto degustace byly ozvláštněny **přednáškami o neživé přírodě Ašska** (žuly, orto-/pararuly, kvarcity, etc.), na kterých se mj. podílel i Ing. František Malý.

I přes uzavírky se pracovalo na přeshraničních projektech. V roce 2020 byl dokončen projekt Kulturní cesta fojtů, v jehož rámci Město Aš představilo virtuální podobu Goethova náměstí v letech 1900 a 1932, pro kterou připravila Mgr. Kočišová obrazové a textové podklady. Realizoval se i projekt „**Evropa - velmi blízko / Europa - ganz nah**“, na kterém Knihovna a Muzeum Aš, příspěvková organizace spolupracovala se selbským spolkem Kunstverein Hochfanken Selb e. V. Díky tomuto projektu získala velká muzejní zahrada skulpturu v podobě mlýnského kola (autor Detlev Bertram) a hraniční přechod Aš – Selb skulpturu dvou rukou. Dále „běží“ přípravy projektu „**KAPLAN/ka – Společná historie Aše a Selbu v časové ose**“, pro který připravuje obrazové a textové podklady opět Mgr. Kočišová.

Knihovna a Muzeum Aš získala grant Ministerstva kultury ČR na projekt Výuka textilních technik. Za získané peníze jsme pořídili nový kolovrátek, 10 tkalcovských stavů a 10 pletacích mlýnků. Dále několik desítek pletacích jehlic a háčků. Rádi bychom „rozjeli“ workshopy s textilní tematikou zaměřené na mateřské školky a minimálně nižší stupně základních škol. Nebráníme se ani workshopů pro dospělé, jen corona-krize nám zatím brání tuto činnost nabídnout veřejnosti.

V číslech o výše zmíněných akcích můžeme hovořit takto: obě muzea přivítala 1.106 neplatících návštěvníků a návštěvnic a 738 platících (264 snížené vstupné, 249 plné vstupné, 104 skupinové vstupné, 13 dětí předškolního věku a 27 rodin).

Návštěvnost muzejního webu čítala 3.792 přístupů. Muzeum neustále investuje do své prezentace v rámci informačních systémů měst Cheb a Františkovy Lázně (komentované spoty na informačních tabulích). Samozřejmostí zůstává distribuce informačních letáků do informačních center okolních měst v regionu (Cheb, Františkovy Lázně, Bad Elster a Bad Brambach). Kurátorka textilní sbírky, Monika Hlaváčková, poskytla rozhovor pro Český rozhlas sever do magazínu „Sousedé“, který je vysílán pro česko- německou menšinu v Čechách.

ODBORNÁ ČINNOST:

V rámci periodické inventarizace sbírek prošlo rukama inventarizační komise 531 sbírkových předmětů. Digitalizováno bylo 156 sbírkových předmětů a 625 karet kamenných křížů. Tajemník Společnosti pro výzkum kamenných křížů p. Jiří Poor zanesl do evidence 15 nově nalezených křížů. Ač se v roce 2020 tradiční konference Spolku pro výzkum kamenných křížů nekonala, přeci jenom

Sborník společnosti vydán byl. Celkem 66 badatelů se zajímalo buď o problematiku smírčích křížů nebo o své předky, ašské domy a bývalé ašské firmy.

V době uzavírek muzeí proběhla výměna vystavených sbírkových předmětů – to se týká hlavně textilní expozice.

Depozitáře opustilo dočasně 37 sbírkových předmětů, které zapůjčilo muzeum Katedře archeologie FF Univerzity Hradec Králové. Jedná se o archeologické nálezy z polního opevnění z r. 1759 na k.ú. Nebesa z archeologického výzkumu, který probíhal v letech 1980 – 1984. Účelem této zápůjčky je dokumentace nálezů v kompatibilní podobě s dokumentací nálezů z výzkumné sezóny 2018/2019 a také pokus o nové vyhodnocení nálezové souboru.

Krom již zmíněné skulptury kola zabydlely velkou muzejní zahradu i dvě zrestaurované sochy, které se dlouhá desetiletí nacházely na zahradě ašského plaveckého bazénu. Sochy restaurovala akademická sochařka Nina Jindřichová z Mníšku pod Brdy.

